

СТАНОВИЩЕ

На основание на Заповед РД 38- 595/20.11.2014 г. на Ректора на Софийския университет «Св. Климент Охридски» за включване в състава на научно жури за провеждане на защита на **Владимир Огнянов Бабанов**– редовен докторант по професионално направление 3.6. «Право» (Научна специалност Международно право и международни отношения – Международни отношения, шифър 05.05.15) към Катедра Международно право и международни отношения (МПМО) на Юридическия факултет при Софийския университет “Св. Климент Охридски”, на тема *«Американското глобално лидерство в прехода към многополюсен свят»* за присъждане на образователната и научна степен «доктор»

От проф. д-р Пламен Иларионов Пантев, научен ръководител и член на научното жури

Владимир Бабанов е зачислен със заповед на Ректора на Университета РД20-380 от 10.02.2011 г. в Катедра Международно право и международни отношения на Юридическия факултет при Софийския университет «Св. Климент Охридски». Докторантът положи с «отличен 5.50» изпита от докторантския минимум по Международни отношения и с «отличен б» по английски език.

Като редовен докторант изпълняваше поставените от научния му ръководител задачи съгласно изискванията на Индивидуалния план и годишните Работни планове. Успешно завърши участието си с глава в колективно монографично изследване на Университетския Комплекс по Хуманитаристика при Софийския университет «Св. Климент Охридски». Налице са достатъчно на брой научни публикации по темата на дисертационния труд. Участвал е в три научни конференции и един уъркшоп по проблемите на дисертацията, както и в един обучителен докторантски семинар. Представена е цялата изискуема по процедурата документация от докторанта. Дисертационният труд е в обем 203 стр., а научният апарат съдържа общо 171 източника – теоретични и документални. Източниците са подходящо използвани и подпомагат доказването на авторовата теза.

Трудът на Бабанов разглежда въпроса за американското глобално лидерство в съвременната система на международни отношения в контекста на Теорията на международните отношения, Теорията на външната политика, Изследванията в областта на сигурността и Американистиката. В своята дисертация Владимир Бабанов си поставя ясни изследователски цели, за чието постигане преследва реализацията на адекватни изследователски задачи в контекста на една избистрена авторова теза. Използваните изследователски методи са не само вярно подбрани, но и подходящо приложени.

Проблемът е на изследователското внимание на автора още от времето на обучението му в магистърската програма по Международна сигурност на специалност Международни отношения на Юридическия факултет на Софийския университет “Св. Климент Охридски”. Американското глобално лидерство е обосновано с конкретни доказателства на обвързаности и зависимости в съвременната международна система, без да се отхвърлят хаарактеристиките на един очертаващ се многополюсен свят, в който полюсите просто не са и не могат да бъдат равнопоставени по обективни причини.

По специфичен начин е третиран прехода в структурата на системата на международните отношения след края на Студената война, ролята на отделните силови полюси при конфигурирането на взаимоотношенията на центросилово равнище. Подробно са анализирани хипотезите за потенциално китайско или руско лидерство и обосновано са отхвърлени. Докторантът е посочил трудностите по запазване на американското глобално лидерство, най-вече произтичащи от сложността на съчетаването на меката и твърдата сила на САЩ в единна “умна сила”, за да се запазят онези световни баланси, гарантиращи фактически поддържането на международния ред и стабилност.

Детайлно е обосновано икономическото и финансово състояние на Съединените щати в абсолютни и относителни стойности, за да се докаже несъстоятелността на твърденията за стопанския залез на Америка и изгрева на Китай. По подобен начин е анализирано идейно-познавателното и военно-силово лидерство на Вашингтон. Докторантът предлага един многоаспектен ориентир във все по-актуалната тематика за поляритета в международните отношения след края на

Студената война и за конкретната роля на водещата световна сила –
Съединените американски щати.

Интересна и обогатяваща дискусиите за българската външна политика е частта, посветена на мястото на България в днешния “американски свят”. Заслужава специално внимание и параграфа, посветен на препоръчаните български стратегии през 21-и век.

Съгласен съм с приносите, които Бабанов е реализирал в дисертацията, част от които е посочил и в Автореферата си. Първо, че агрегирани компонентите на американската сила реално я превръщат в единствена суперсила днес и в обозрима перспектива. Второ, че прибързаните оценки за американски упадък е отражение на трайно непознаване на особеностите на вътрешноамериканското развитие. Трето, че многополюсност не е гаранция за балансираност и стабилен международен ред. Четвърто, по-нататъшното международно развитие предполага постоянен мониторинг и анализ на взаимодействието на САЩ с други велики държави и редица регионални сили. И, пето, все още претенцията за многополюсен свят не е придружена от принос за решаване на глобални въпроси – така, както все още всички държави, включително споменатите претенденти, разчитат на САЩ.

В заключение, давам своята положителна оценка на дисертацията на Владимир Огнянов Бабанов с оглед присъждането му на образователната и научна степен «доктор» по професионално направление 3.6. «Право» (Научна специалност Международно право и международни отношения – Международни отношения, шифър 05.05.15).

1 декември 2014 г.

ПОДПИС:

(проф. д-р Пламен Пантев)